

L'any Darwin: La ciència en alça

4 (700/Volum 2/desembre 1982

ciència 22)

El mes de gener saludàvem l'inici de l'any amb una crida pública en la qual, tot fent el recordatori del centenari de la mort de Charles Darwin, valoràvem positivament aquesta necessària commemoració com una oportunitat d'excepció per a la difusió de la ciència.

El balanç no pot ser més satisfactori. Milers i milers de ciutadans de totes les edats s'han pogut aproximar a la comprensió d'un dels grans reptes històrics del coneixement humà: l'origen i l'evolució de les espècies i, per tant, la gènesi i l'itinerari evolutiu de la nostra pròpia espècie humana. El fet és que el conjunt d'iniciatives que a l'entorn del centenari de Darwin s'han dut a terme a Catalunya i en el conjunt dels Països Catalans ha constituït al llarg de l'any una labor pedagògica digna d'una autèntica universitat paral·lela a l'abast de tothom. Que recordem, per primera vegada s'han vist cues al carrer per entrar a veure una exposició científica; les conferències i els debats en els centres escolars i universitaris s'han vist també molt concorreguts i s'han multiplicat les iniciatives editorials i periodístiques. Restava encara per fer un balanç del conjunt quantitatiu però podem ja afirmar que el nivell qualitatiu d'aquests actes i iniciatives ha estat remarcablement bo i adequat per al públic al qual anaven adreçats. Cal felicitar-nos-en i més si tenim en compte que Catalunya tenia un repte pendent amb l'autor de la teoria de l'evolució (vegeu l'article de J. Arqués en aquest número de la revista).

Aquest cop, els hereus ideològics dels enemics i detractors tradicionals del darwinisme han guardat generalment silenci. Hi ha hagut, tanmateix, alguna veu que sorprenentment ha valorat tot el ressò públic del centenari com un fenomen perillós pel fet de la possible mitificació de la teoria de l'evolució i de la figura de Darwin.

Parlem-ne. D'entrada, és ben cert que la ciència ha esdevingut un dels grans mites dels temps moderns i que tot mite genera la temptació del reduccionisme, però haurem de convenir que sempre serà millor que la societat moderna "cregui" en la ciència que no pas en altres valors que en el passat històric han generat el somni de la raó. Que els museus científics de Barcelona s'omplin ara de gom a gom, que els diaris i les revistes dediquin, com mai no havien fet fins ara, amplis espais a la ciència, que un programa televisiu com "Cosmos" assoleixi elevats nivells d'audiència, tot plegat és un dels millors indicadors d'una societat oberta, moderna i que mira endavant. Benvinguts, doncs, tots els nous "creients" en la ciència.